

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 3. 7. 2024

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0151/SO/2024

Programová služba: RTVS 24

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo autorizácie vysielania: AT/24

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Ivana Bindasa a PhDr. Marty Danielovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0151/SO/2024 smerujúci voči vysielaniu programovej služby RTVS 24 vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 15. 7. 2024

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 3. 7. 2024

Podnet na preverenie č. 0151/SO/2024 zaevidovaný dňa 3. 5. 2024
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Aktuálne :24
Deň a čas vysielania: 2. 5. 2024 o cca 10:00 hod.

Programová služba: RTVS 24
Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska
Číslo autorizácie: AT/24

Dátum: 26. 6. 2024

OBSAH PODNETU:

*„Aktuálne:24 Prejavy na konferencii 20 rokov členstva v EU
Moderátorka si necháva vysvetliť, podľa jej slov „toho“ čo sa nazýva suverenitou. Politológ svoju odpoveď položil do dvoch rovín, tej pozitívnej (európskej) a negatívnej (národnej). Je zrušenie práva veta ohrozením slovenskej suverenity? Politológ spomína, že ohrozením to bude vtedy ak R. F. alebo vláda bude mať úzko národné záujmy, spomína Maďarsko, predpokladám preto aby ešte viac zvýraznil negatívnu konotáciu svojho vyjadrenia. Vo svojej odpovedi preferuje pohľad na EU ako globálneho hráča, kde právo veta skôr zavadzia, nenájde ani jeden príklad, kedy by právo veta a suverenita štátu dávalo zmysel. A moderátorka je spokojná, prečo sa namáhať a oponovať. Rozhovor ako celok nie je názorovo vyvážený, politológ vyjadruje jednostranný pohľad na tému, bez akejkoľvek oponentúry, moderátorka je pasívna, bez snahy akokoľvek to vyvážiť. Na vec si tak divák nemôže utvoriť vlastný neskreslený názor.*

Žiadam Vás preto o preverenie, či nedošlo k porušeniu zákona č. 264/2022 Zákon o mediálnych službách, §25, písmeno a) a b). resp. zákona 523/2010 Z.z. Zákon o rozhlase a televízii Slovenska, konkrétne § 3 bod 3, písmeno b) a písmeno d).“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

„Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

V podnete bolo uvedené, že politológ v programe nenašiel ani jeden príklad, kde by právo veta a suverenita štátu dávala zmysel. Moderátorka politológovi neoponovala. Rozhovor bol nevyvážený, jednostranný bez oponentúry. Divák si na vec nemohol vytvoriť vlastný neskreslený názor.

Monitorovaním vysielania televíznej programovej služby RTVS 24 bolo zistené, že dňa 2. 5. 2024 o cca 10:00 hod. bol odvysielaný spravodajský program *Aktuálne :24*, v ktorom bol o cca 10:13 hod. odvysielaný príspevok *Prejavy na konferencii 20 rokov členstva v EÚ*, obsahom ktorého bol rozhovor s hosťom R. Štefančíkom z Ekonomickej univerzity v Bratislave na aktuálnu tému, ktorou bola konferencia „20 rokov členstva v EÚ“ k výročiu vstupu SR do EÚ.

Na základe charakteru programu a výhrad podávateľa budeme program posudzovať podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.: *„Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný ...*

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

Na začiatku príspevku moderátorka uviedla informácie o konferencii k 20. výročiu Slovenska v EÚ, ktorý zorganizovalo Ministerstvo zahraničných vecí SR a predstavila hosťa programu. V úvodnej časti hosť analyzoval pojem suverenita v kontexte vnútorných a vonkajších vzťahov EÚ a upozornil na možné dopady práva veta v EÚ a uviedol k tomu príklady Maďarska a Cypru. Hosť reagoval na vyjadrenia J. Blanára a R. Fica, ktorí považujú zrušenie práva veta za ohrozenie slovenskej

suverenity. Host' uviedol, že právo veta môže byť nástroj na dosiahnutie úzko národných záujmov. Host' uviedol, že s právom veta sa uprednostňujú úzko národné záujmy pred záujmami EÚ ako globálneho hráča. Host' ďalej hovoril o vzniku a vývoji EÚ a jej hodnotách. Ďalej host' reagoval na otázku novinárky o mierových rokovaníach medzi Ruskom Ukrajinou, o ktorých sa zmienil R. Fico na konferencii. Host' ďalej analyzoval vyjadrenia R. Fica o smerovaní zahraničnej politiky SR a zhodnotil aktuálnu pozíciu SR v EÚ.

Host'a programu, ktorým bol R. Štefančík doc. PhDr., MPol. Ph.D. možno vnímať ako odborníka, je docentom, dekanom Fakulty aplikovaných jazykov na katedre interkultúrnej komunikácie. Jeho pedagogická činnosť zahŕňa Oblastné štúdie, Úvod do politológie, Migračná politika, Diskusné fórum, Jazyk a politika.¹

Za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

Podľa nášho názoru moderátorka kládla vecné a relevantné otázky týkajúce sa témy. Prostredníctvom viacerých otázok prezentovala názory aj inej strany, najmä názory R. Fica, ktoré odzneli na konferencii k 20. výročiu vstupu Slovenska v EÚ. Vzhľadom na to, že témou rozhovoru nebola polarizujúca alebo kontroverzná téma a jeho účelom bolo najmä informovať o názoroch z pohľadu osoby, ktorá sa odborne venuje predmetnej problematike a priniesť odborný pohľad na možné smerovania politiky EÚ, sa domnievame, že nebola potrebná vyššia miera vyvažovania a oponentúry zo strany moderátorky voči vyjadreniam host'a.

Podávateľ namietal, že moderátorka si „*necháva vysvetliť, podľa jej slov „toho“ čo sa nazýva suverenitou*“, politológ spomínal Maďarsko, aby ešte viac „*zvýraznil negatívnu konotáciu svojho vyjadrenia*“. Podľa podávateľa politológ vo svojej odpovedi „*preferuje pohľad na EU ako globálneho hráča, kde právo veta skôr zavadzia, nenájde ani jeden príklad, kedy by právo veta a suverenita štátu dávalo zmysel.*“ Podľa podávateľa „*moderátorka je spokojná, prečo sa namáhať a oponovať*“ a divák si „*nemôže vytvoriť vlastný neskreslený názor*“.

Host' k problému suverenity uviedol: „*Áno, tu sa bijú také dva pohľady, a síce pohľad taký ten národný, národ nacionálny, a v zmysle toho, že prioritne, prioritou sú záujmy konkrétneho členského štátu, a ten druhý koncept je vnímať Európsku úniu ako globálneho hráča, ako skutočne aktéra medzinárodných vzťahov, ktorý bude vedieť súperiť s takými mocnosťami, ako je, ako sú napríklad Spojené štáty americké alebo ešte stále aj Rusko a Čína. Ak bude koncept suverenity, respektíve ak bude právo veta zachované, tak Európskej únii hrozí to, čo sme vidali aj doteraz, a síce práve cez právo veta si niektoré členské štáty budú chcieť vy dobyť čisto úzko národné, nacionálne záujmy.*“

Host' vo svojom vyjadrení vzhľadom na EÚ spojil koncept suverenity s právom veta. Treba povedať, že SR stratilo právo veta v niektorých oblastiach rozhodovania v EÚ už prijatím Lisabonskej zmluvy v r. 2008. Právo veta ostalo zachované v nasledujúcich oblastiach:

- spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (s výnimkou niektorých jasne vymedzených prípadov, ktoré si vyžadujú kvalifikovanú väčšinu, napr. vymenovanie osobitého zástupcu),
- občianstvo (udeľovanie nových práv občanom EÚ),
- členstvo v EÚ,
- harmonizácia vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti nepriameho zdaňovania,
- financie EÚ (vlastné zdroje, viacročný finančný rámec),
- niektoré predpisy v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí (európsky prokurátor, rodinné právo, operačná policajná spolupráca atď.),
- harmonizácia vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia a sociálnej

¹ <https://faj.euba.sk/katedry/katedra-interkulturnej-komunikacie/clenovia-katedry/stefancik-radoslav>

ochrany.²

Host' vo svojom vyjadrení objasnil dva možné pohľady na problém suverenity krajiny. Jedným je národný a druhý je európsky. V prvom sú prioritou národné záujmy konkrétnej členskej krajiny, v druhom konajú členské štáty spoločne a vytvárajú globálnu silu s medzinárodným vplyvom. Domnievame sa, že host' tu neuprednostnil jeden názor, ale predstavil divákovi možnosti rozhodovania v EÚ.

Politológ pri téme suverenity a veta spomenul aj prípad Maďarska: „*Ak bude koncept suverenity, respektíve ak bude právo veta zachované, tak Európskej únii hrozí to, čo sme vidali aj doteraz, a síce práve cez právo veta si niektoré členské štáty budú chcieť vydobýť čisto úzko národné, nacionálne záujmy. Videli sme to napríklad nedávno v prípade Maďarska, ktoré vetovalo pomoc Ukrajine.*“

Maďarsko 6. 12. 2023 vetovalo balík finančnej pomoci EÚ pre Ukrajinu v objeme 18 miliárd eur. Prinútilo tým Európsku komisiu a ostatné členské krajiny hľadať alternatívne riešenie, ako zabezpečiť, aby Kyjev už v januári 2024 dostal prvú tranžu očakávanej finančnej pomoci.³ Domnievame sa, že politológ spomenul práve túto udalosť, aby divákovi uviedol konkrétny príklad, kedy jeden štát môže právom veta zablokovať ostatné štáty EÚ. Politológ vo svojom vyjadrení neuviedol, či je to správne alebo nesprávne, iba uviedol príklad veta jedného členského štátu voči všetkým ostatným.

Politológ predstavil dva možné pohľady na smerovanie EÚ, a to národný a globálny, napr. vo vyjadrení „... takže veľmi je podstatná otázka, do akej miery sme ochotní ustúpiť v tejto požiadavke, aby Európska únia sa skutočne stala globálnym hráčom v medzinárodných vzťahoch, alebo, alebo, aby by to bola organizácia, ktorá bude stále riešiť problémy jednotlivých členských štátov, respektíve jednotlivých národných vlád, ktoré práve vo vzťahu k Európskej únii často vytíkajú svoj čisto stranícky kapitál“, alebo vo vyjadrení „No práve s právom veta sa stáva to, že v Európskej únii, Európska únia alebo jednotlivé členské štáty Európskej únie, musia skutočne riešiť tie čisto národné záujmy bez ohľadu na to, aký to má konkrétny efekt na fungovanie Európskej únie ako, ako globálneho hráča.“

Ani v tomto prípade politológ vo svojich vyjadreniach nepreferuje národný alebo globálny (medzinárodný) prístup, iba uvádza možnosti smerovania EÚ.

Politológ vo svojich vyjadreniach neuviedol, že „právo veta skôr zavádza“ ako to uvádza podávateľ podnetu.

Podľa podávateľa politológ „nenájde ani jeden príklad, kedy by právo veta a suverenity štátu dávalo zmysel“. Sme toho názoru, že politológ spomenul príklady použitia práva veta (Maďarsko, Cyprus) vzhľadom na ich aktuálnosť a možné dôsledky, keďže išlo o hlasovanie jedného štátu proti všetkým ostatným. Politológ nehodnotil, aký a či v spomenutých prípadoch jeho uplatnenie „dávalo zmysel“ a pre koho a do akej miery mohlo byť výhodné. Použil ich iba ako príklad, kedy úzko národné záujmy môžu obmedziť rozhodovanie EÚ.

Domnievame sa, že divák si na základe odvysielaného rozhovoru mohol utvoriť na vec vlastný, neskreslený názor.

Na základe vyššie uvedeného konštatujeme, že v monitorovanom programe sme nezaznamenali také nedostatky, ktoré by zakladali podozrenie pre možné porušenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

V prípade možného porušenia zákona č. 532/2010 Z. z. o rozhlase a televízii Slovenska uvádzame, že Rada nevykonáva dohľad nad dodržiavaním povinností vyplývajúcich z daného zákona.

² <https://www.podnikajte.sk/europska-legislativa/pravo-veta-v-eu>

³ <https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/maďarsko-vetovalo-pomoc-pre-ukrajinu-ministri-nerozhodli-o-zmrazeni-jeho-eurofondov/>

* * *

ZÁVER:

Na základe analýzy sa domnievame, že v monitorovanom vysielaní televíznej programovej služby RTVS 24 v programe *Aktuálne :24* odvysielanom dňa 2. 5. 2024 **nedošlo k porušeniu § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0151/SO/2024)

Monitorované vysielanie: Aktuálne :24

Deň vysielania: 2. 5. 2024

Čas vysielania: cca 10:00 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

09:59 – Program *Bez komentára*.

10:00 – Začiatok programu *Aktuálne :24*. Program obsahoval nasledujúce príspevky:

- 30. schôdza vládneho kabinetu
- v Atómovej elektrárni J. Bohunice by mal byť postavený nový jadrový blok
- súd sa zaoberá žiadosťou o prepustenie M. Černáka
- medvedica pohrýzla hubára
- ministerka Z. Dolinková bude čeliť odvolávaniu
- konferencia k výročiu vstupu Slovenska do EÚ
- pohľad ekonóma V. Páleníka na výročie vstupu Slovenska do EÚ

10:13:07 – Príspevok *Prejavy na konferencii 20 rokov členstva v EÚ*. Záber na moderátorku v štúdiu.

Moderátorka: *K 20-temu výročiu Slovenska v únii zorganizovalo Ministerstvo zahraničných vecí konferenciu. Čo na nej zaznelo, rozoberieme s politológom z Ekonomickej univerzity v Bratislave Radoslavom Štefančíkom, ktorého vítam vo vysielaní spravodajskej 24-ky. Dobrý deň.*

Záber na moderátorku a hosťa programu R. Štefančíka. V spodnej časti obrazovky sa objavil titulok „Radoslav Štefančík politológ, Ekonomická univerzita v Bratislave“.

R. Štefančík: *Dobrý deň prajem.*

Moderátorka: *Premiér Robert Fico povedal, že koncept Európskej únie naráža, podľa neho, na princíp slovenskej zahraničnej politiky, ktorý je, podľa neho, suverenita. Kde vy vidíte mantinely 27-čky a toho, čo slovenská vláda nazýva suverenitou našej krajiny, a čo to vlastne toto slovo v tomto kontexte znamená?*

R. Štefančík: *Áno, tu sa bijú také dva pohľady, a síce pohľad taký ten národný, národ nacionálny, a v zmysle toho, že prioritne, prioritou sú záujmy konkrétneho členského štátu, a ten druhý koncept je vnímať Európsku úniu ako globálneho hráča, ako skutočne aktéra medzinárodných vzťahov, ktorý bude vedieť súperiť s takými mocnosťami, ako je, ako sú napríklad Spojené štáty americké alebo ešte stále aj Rusko a Čína. Ak bude koncept suverenity, respektíve ak bude právo veta zachované, tak Európskej únii hrozí to, čo sme vidali aj doteraz, a síce práve cez právo veta si niektoré členské štáty budú chcieť vydobýť čisto úzko národné, nacionálne záujmy. Videli sme to napríklad nedávno v prípade Maďarska, ktoré vetovalo pomoc Ukrajine. Popríklad v minulosti sme videli takto sa správať Cyprus, ako jeden z členských štátov Európskej únie, takže veľmi je podstatná otázka, do akej miery sme ochotní ustúpiť v tejto požiadavke, aby Európska únia sa skutočne stala globálnym hráčom v medzinárodných vzťahoch, alebo, alebo aby by to bola organizácia, ktorá bude stále riešiť problémy jednotlivých členských štátov, respektíve jednotlivých národných vlád, ktoré práve vo vzťahu k Európskej únii často vytkajú svoj čisto stranický kapitál.*

Moderátorka: *Minister zahraničných vecí Juraj Blanár, ako aj Robert Fico, spomenuli aj právo veta v rámci 27-čky. Je naozaj možnosť zrušenia práva veta ohrozením slovenskej suverenity, ako to tvrdí predseda vlády?*

R. Štefančík: *No, ohrozením to bude práve vtedy, pokiaľ Robert Fico alebo táto vláda má nejaké úzko národné záujmy, cez ktoré to, práve cez to právo veta, ich môže dosiahnuť tak, ako ich, povedzme, nedávno dosiahlo Maďarsko. Takže v tomto prípade, keby právo veta neexistovalo, tak je možné, že, že slovenská vláda alebo Slovensko by nedosiahlo všetko vo vzťahu k Európskej únii to, čo chce.*

Zábery na vojakov pri stožiaroch s vlajkou.

R. Štefančík: *Ale treba povedať, alebo opýtať sa, že či skutočne ide o záujmy výlučne slovenské, alebo ide naozaj o záujmy celoeurópske. V tomto prípade si treba uvedomiť, že Európska únia nie je len nejakým ekonomickým a politickým spoločenstvom. Európska únia je aj spoločenstvom hodnôt. To znamená, že vlastne tie záujmy jednotlivých národných vlád by mali byť, ak nie identické, tak minimálne podobné. No práve s právom veta sa stáva to, že v Európskej únii, Európska únia alebo jednotlivé členské štáty Európskej únie, musia skutočne riešiť tie čisto národné záujmy bez ohľadu na to, aký to má konkrétny efekt na fungovanie Európskej únie ako, ako globálneho hráča.*

Zábery na spievajúcich ľudí.

Moderátorka: *Robert Fico tiež pripomenul, že európska integrácia vznikla po druhej svetovej vojne ako mierový projekt. Nakoľko sa únia za tých 20 rokov, odkedy sme jej súčasťou, zmenila? Nakoľko podľa vás ostal vlastne ten mierový princíp jej hlavným pilierom?*

Zábery na vlajky a spievajúcich ľudí. Neskôr zábery na politikov.

R. Štefančík: *Áno, v prvom rade bol na začiatku projekt ekonomickej spolupráce. To znamená, že odstraňovali sa bariéry v, v jednotlivých ekonomických oblastiach. Až neskôr sa Európska únia, respektíve európske hospodárstvo, Európske hospodárske spoločenstvo začalo transformovať do určitého politického subjektu, do politického spoločenstva, no a Slovensko po transformácii režimu chcelo byť súčasťou tohto, tohto priestoru. V každom prípade si myslím, že Európska únia je stále postavená na mierových ideách, na mierovej myšlienke. Treba povedať, že vlastne v rámci Európskej únie od druhej svetovej vojny neprebíhal nejaký výrazný konflikt medzi štátmi, a myslím si, že to sa vlastne otcom zakladateľom tohto spoločenstva aj podarilo, a síce vytvoril spoločenstvo hodnôt, a jednou z tých hodnôt bude práve vzájomná spolupráca, keď štáty medzi sebou vzájomne spolupracujú, a nielen ekonomicky ale aj politicky, tak to je základný predpoklad na to, aby existoval mier. To, že Európska únia teraz napríklad pomáha Ukrajine, tak to neznamená, že podporuje vojnu, naopak, predstavuje si Ukrajinu ako, ako štát, ktorý sa bráni pred agresorom, pred ruským agresorom, pred vojakmi Vladimira Putina. A Európska únia robí dobre, že práve takéto aktivity Ukrajiny podporuje. To znamená, že vlastne stále stojí na myšlienke mieru. Len problém je v tom, že niektorí slovenskí politici interpretujú túto myšlienku úplne inak, ako to väčšina členských štátov Európskej únie myslí.*

Záber na moderátorku a hosťa.

Moderátorka: *Zastavme sa ešte chvíľku pritom mieri. Premiér hovoril aj o mierových rokovaniach medzi Ukrajinou a Ruskom. Kritizoval to, že Slovensko doteraz neprišlo s návrhom na mierovú dohodu medzi krajinami. Aké slovo, možno manévrovací priestor, má v tomto vlastne Bratislava?*

R. Štefančík: *No, treba povedať, že Kremľ súčasných slovenských politikov, niektorých, teda tých vládnucich, vníma pozitívne. Takže si viem predstaviť, že by v tomto kontexte mohol byť povedzme predseda vlády, alebo minister zahraničných vecí, alebo trebárs aj budúci prezident, oveľa aktívnejší. Otázne je, že do akej miery chce Rusko ukončiť túto agresiu, aké sú jeho ciele, pretože podľa toho, čo Rusko vyvádza na Ukrajinu, tak tam neexistuje nejaký predpoklad, že by chcelo samo od seba ukončiť tento konflikt a stiahnuť svojich vojakov zo suverénneho územia Ukrajiny. Ale ak predseda vlády, ak predseda slovenskej vlády si myslí, že Slovensko je v tomto prípade zatiaľ pasívne, tak si myslím, že má neskutočne obrovský manévrovací priestor a, a prísť so svojou vlastnou aktivitou, respektíve aj s nejakým konkrétnym návrhom. Treba si uvedomiť, že keď počúvame jednotlivé prejavy, aj teraz, keď sme ich počúvali, tak tam zazneli aj veľmi pozitívne slová na adresu Európskej únie, aj keď treba povedať, že nie vždy je to len o peniazoch, a myslím si, že minister zahraničných vecí to veľmi dobre zdôraznil, že nejde len o peniaze, ale ide o pracovné možnosti, ide o možnosti študentov vycestovať do niektorého členského štátu a, a tam študovať. Ale myslím si, že predseda vlády by mohol prísť aj s nejakou konkrétnou, alebo svojou, myšlienkou, pretože to mi vlastne v tých prejavoch chýbalo pri ministrovi, ako aj pri predsedovi vlády, že na jednej strane síce tam bola vyjadrená kritika, a čo je, čo je úplne, úplne logické, a myslím si, že na to má predseda členského štá, predseda vlády členského štátu plnú právomoc, ale zase na druhej strane, to sú také potom prázdne reči, alebo mlátenie slamy, keď niekto niečo kritizuje, ale nepríde s nejakým konkrétnym návrhom. Takže áno, poďme kritizovať Európsku úniu, respektíve slabé miesta Európskej únii, ale poďme predstavovať aj nejaké konkrétne riešenia.*

Moderátorka: Robert Fico rečnil aj včera na galavečeri k výročiu vstupu do únie Slovenska. Čo bol podľa vás jeho zásadný odkaz v tom včerajšom prejave, keďže zazneli slová ako o dôležitosti členstva Slovenska v 27-čke, a zároveň kritika smerom k únii?

R. Štefančík: Áno. Veľmi dôležité je povedať, že Robert Fico vždy na začiatku zdôrazní, že Slovensko patrí do Európskej únie, ale zase potom na druhej strane začne kritizovať niektoré inštitúcie alebo nejakú konkrétnu politiku. V tomto prípade by bolo skutočne namieste, keby Robert Fico, ako predseda vlády členského štátu, prišiel s nejakou svojou vlastnou aktivitou, svo, so svojou, so svojimi nápadi, ako existujúce problémy riešiť, pretože takmer stále napríklad počúvame, že migračný pakt je niečo, proti čomu Slovenská republika bude vždy protestovať, ale málokedy tam počúvame, že ako, ako nelegálnu migráciu riešiť. A to, že niekto chce ochraňovať hranice, vonkajšie hranice Európskej únie, to je vlastne v poriadku. Dokonca Robert Fico povedal, že jednou z tých možností je intervenovať v tých štátoch, v ktorých migrácia vzniká, ale zase tiež nebolo povedané, že akým spôsobom. Pretože ak na jednej strane kritizujeme nelegálnu migráciu, napríklad zo Sýrie, a odmietame konkrétnu pomoc pre obyvateľov Sýrie, poprípade ak kritizujeme migráciu, ako vo všeobecnosti, a potom odmietame pomôcť Ukrajine, pretože ukrajinskí migranti, ukrajinskí vojenský utečenci by zrejme tiež sa veľmi radi vrátili naspäť do krajiny pôvodu. Ale pokiaľ ruský agresor bude stále zotrvať na suverénnom území Ukrajiny, no tak takýmto spôsobom sa migrácia riešiť nedá.

Moderátorka: My sme hovorili o tej suverenite. Premiér Robert Fico to spomenul aj vo včerajšom prejave, konkrétne v spojitosti s úniou, ktorá by podľa neho mala byť suverénnejšia v zahraničnej politike a mala by sa pozeráť aj viac na východ, ako si to máme predstaviť?

R. Štefančík: Ehm, Robert Fico sa vôbec netají tým, že má vlastnú predstavu o zahraničnej politike. Hovorí o štyroch svetových stranách. To znamená, že jednou z tých svetových strán je aj východ. Predpokladám, že nemyslí Ukrajinu, ale myslí Ruskú federáciu, poprípade Bielorusko. A v tomto prípade by som sa vrátil k tomu, čo som povedal, a síce, že Európska únia je nielen ekonomickým a politickým spoločenstvom, ale aj spoločenstvom hodnôt liberálnej demokracie, ktoré existujú v štátoch Európskej únie. Jasne odsudzujú akékoľvek autoritárske tendencie, akékoľvek agresie, vojenské agresie, akékoľvek politické vraždy. Veď sa pozrime na to, že v Rusku prakticky každý opozičný politik po určitom čase príde o život, nešťastný vypadne z okna, poprípade umrie niekde v trestaneckej kolónii, tak je skutočne namieste sa opýtať, že či predseda vlády vyznáva vlastne tie hodnoty, na ktorých stoja liberálne demokracie západných ale aj stredoeurópskych štátov s výnimkou Slovenska. Takže v tomto prípade by bolo určite na mieste zadefinovať konkrétnejšie, že čo sa tým vlastne ten, pod tým východom myslí, že či to je vlastne autoritársky režim Vladimira Putina, alebo je to povedzme Čína, ale v tomto prípade aj Európska únia má svoju vlastnú, respektíve členské štáty majú určite svoju vlastnú politiku vo vzťahu, vo vzťahu k Číne, a treba povedať, že často je táto politika založená nielen na ekonomických súvislostiach, ale opäť na, na hodnotách, napríklad dodržiavanie ľudských práv.

Moderátorka: Keď sa obzrieme za tými poslednými dvadsiatimi rokmi a tými snahami Slovenska nájsť si svoje miesto v Európskej únii, kde podľa vás dnes stojíme? Sme plne rešpektovaným členom, členom EÚ?

R. Štefančík: No, do volieb 23 sme určite boli plne rešpektovaným členom Európskej únie. Ukázalo sa to napríklad, keď slovenský predseda vlády pomáhal organizovať pomoc práve napadnutej Ukrajine, a videli sme, že sme boli vlastne jedni z tých prvých štátov, ktorí výrazne vojensky pomáhali Ukrajine, a vtedy sme boli úplne rešpektovaným štátom. No a teraz začínajú prenikať informácie o tom, že Slovensko sa vníma skôr ako taká, ako taká čierna ovca. Slovenský predseda vlády ako, ako politik, s ktorým možno už niektorí politici nechcú rokovať minimálne o dôverných veciach, čo sa týka obrannej, obrannej politiky. Takže v tomto prípade treba povedať, že vlastne na tej suverenite ako keby Slovensko strácalo tým, že si nevieme nájsť úplne jasnú pozíciu. Ako keby sme vajatali niekde výcho, medzi východom a západom a ako keby ten Brusel bolo niečo, bo, bolo mesto, ktoré je neskutočne vzdialené slovenským potrebám, potrebám ľudí, ktorí žijú na, v tejto krajine. Pritom to tak vôbec nie je, pretože toto sú otvorené spoločnosti, otvorené demokracie, a pokiaľ Slovensko chce naďalej budovať princípy demokracie, tak nevidím problém, prečo by sme sa mali od týchto spoločenstiev vzdalovať a hľadať niekde svoju budúcnosť v náručí autoritárskych vodcov. Takže práve tým, že poškľubujeme náhodou jedným okom, že na jednej strane tvrdíme, že vlastne tá Európska únia

je super, ale na strane druhej podme sa bratať viac s, s Ruskom. Tak, to je myslím si to, čo pozíciu Slovenska v prostredí európskych štátov, štátov Európskej únie, výrazne oslabuje.

Moderátorka: *Toľko analýza Radoslava Štefančíka. Ďakujeme, pekný deň ešte.*

R. Štefančík: *Ďakujem pekne, všetko dobré prajem.*

Moderátorka: *A prvý blok Aktuálne 24 je za nami. O chvíľu sme späť s ďalšími správami.*

10:28 – Koniec programu Aktuálne :24.

10:28 – Program Počasie.

10:29 – Upútavky.

10:30 – Koniec záznamu.